

Madame Minister,
Dir Häre Minister,
Här Staatssekretär, Här Chamberpresident,
Dir Dammen an Hären Deputéiert, Buergermeeschteren, Schäffen a Gemengeréit,
Direkteren a Responsabeler vu Verwaltungen, Berufschamberen,
Responsabeler vu befrénnten Organisatiounen, Sympathisanten,
Léif Aussteller,
Léif Gäscht,

Wat geet Äech no dësem Bäitrag duerch de Kapp? Sécherlech Wohlwollen a wuel och Sympathie fir de Courage an d'Aussoe vun esou eng jonker Fra vu 14 Joer. Ma erkennt Dir net och Är eegen Ängschten an Dreem, wou Dir als Jonken hat, doran erëm? You remember - et si jo och wuel eng Rei 68er heibannen - d'Geschicht vu Welt verbessern a veränneren... Wou si mäer haut ukomm mat eisen Dreem wéi mäer d'Welt gestalte wëllen?

Wann ech a mech erakucken, hunn ech zweedeiteg Biller. Ech sinn nach mat Elan derbäi, dreemen, weess firwat vill engagéiert Leit, firwat e Mouvement, move, an och ech perséinlech stinn. An awer... Angscht datt Dreem Dreem bleiwen, oder nach schlëmmer, verschwannen, ass awer do... a se gouf leider an der Läscht net méi kléng, ma éischter méi grouss.

Wann elo awer erëm méi Jonker - och weltwäit - opstinn a sech engagéieren, dann ass dat déi stäerkste Motivatioun fir weider derfir anzetrieden, datt déi Wäerter - déi scheinbar generatiouneniwwergräifend eng Valeur hunn - **net a priori réng Illusioune bleiwen, ma zumindest berechtigt Hoffunge sinn. Dat ass eis Responsabilitéit par Rapport zu eisen eegene fréieren an haitegen Dreem, a par Rapport zu de Rechter vu jonke Leit haut.**

An dat soll dann haut och de roude Fuedem vu menger Ried sinn.

Et wäert keen heibannen iwerraschen, datt ech mat CETA an TTIP an der Aktualitéit vun dësen Deeg ufänken. **CETA an TTIP sti fir en demokratesche Showdown sonnergläichen, an dat Wuert ass bewosst gewielt.** No dem ganzen Historique vu Geheimverhandlungen, de penibele Liesraim fir Deputéiert asw. sti mäer haut folgendermoossen do:

- Augenscheinlech ass e rise Gruef an der Interpretatioun vun der Lecture vun den Texter wéi se do leien a wat se bedeiten. Eppes ass kloer, egal wie Recht hätt: Verrieder vu politesche Parteien, Chamber a Regierung kënnen an d'ärfen net jo soen zu CETA elo zu Brastilava oder am Oktober, ier dës Zweiwelen iwwert d'Interpretatioun sachlech, baséierend op enger detaillierter Textanalysen, widderluecht gi sinn. En cas de Doute mussen eiser Meenung no d'Regierung an d'Chamber an esou engem déifgräifenden Dossier - lassgeléist vun hirer Grondastellung – wéinst all deenen Onkloerheeten Neen soen!! Wëll soss, och wann dat net gewollt wär, entsteet den Androck wéi wann d'Politik mam Kapp duerch d'Mauer géing a kee korrekten Austausch iwwert Fakte wéilt. Wann een en Haus keeft, liest een all Zeil vum Kontrakt. Hei geet et em d'Interessi vun honnerte Milliounen vu Leit ...
- Am Ablack gëtt jo zu Bratislava op engem Sommet iwwert CETA verhandelt: Zentral ass do d'Fro vun den Zousatzaccord'en, déi da bei CETA eng Léisung fir déi ëmstriddenste Punkte brénge sollen. Ech ka net an den Detail goen, ma 2 Saachen derzou:
 - * Wat ass d'Valeur vun engem Zousatzaccord deen am Widdersproch ass zum Accord als solchen? Well nëmme wa „falsch“ Bestëmmunge vum Accord opgehewe géifen, wäeren et gutt Zousatzaccord'en!
 - * An: wat steet dann elo wierklech am konkreten a wéi verbindlech an deenen Zousatzaccord'en

dran? E Beispill, wéi manifestement probéiert gëtt an dësem Punkt ze fuddelen: Bei der Ofstëmmung um SPD-Kongress dës Woch ass z.B. festgehale ginn, datt den Investoreschutz soll strikt begrenzt ginn. D.h. datt Firmen e Staat nëmmen am Fall vun enger Diskriminéierung par rapport zu inlänneschen Investoren viru Sondergeriichter verkloen däerfen. Also net méi op verluere Gewënner, déi duerch e nationalt Gesetz z.B. am Verbraucherschutz géiwen entstoen. Die Passage - ee vun deenen, mat deenen ënner anerem de Sigmar Gabriel en douce Jo zu CETA a senger Partei duerchkrut an deen effektiv eng ganz wichteg Neierung wäer - ass an der offizieller Positioun vun der däitscher Regierung eisen Informatiounen no net ze fannen... Zoufall oder bewossten Täuschung? Ähnlech gong et dem Aarbechtsrecht, de services publics...

Ech well natierlech doraus kéng Ennerstellung fir Lëtzebuerg maachen, d'Gefill datt awer zumindest hei am Land mat offene Kuarte gespillt gëtt setzt viraus, datt endlech och hei Fakten op den Dësch kommen:

- Mat wéi enger Positioun betreffend CETA gong eis Regierung elo op Bratislava? Wat ass och déi genau Haltung vun eise Parteien?
- An: wa si sech da net zu engem Neen duerchgeronge kriterien, wat fir eis déi richteg Entscheidung wäer:
 - Triede si dann zumindest konsequent derfir an, datt déi national Parlamenter müssen de CETA Text als solchen als e Ganz gutt heeschen, ier en a Kraaft trëtt!? Dat am Géigesatz zur Positioun vun der EU-Kommissioun ...? Eis Chamber a Regierung géingen dat „gutt fannen“ gëtt gesot. Ma eis interesséiert: Soe si neen wann dat net de Fall sollt sinn?!
 - Wat genau steet och an den Zousazaccorden, wat sinn „incontournables“ Fuerderungen vun eiser Regierung? An hu si eng juristesche Analyse, op esou Accord'en eppes brénge kennen wann se net konform zum Accord selwer sinn?

Muar ass de Jean Asselborn an der zoustänneger Chamberkommissioun. Do soll elo endlech Kloertext geschwat ginn! Leed op den Dësch wat ganz genau déi Lëtzebuurger Positioun wuar an ass, leed d'Textproposé vun den Zousazaccorden fir - well et kennt hei op all Formulierung un! Allgemengsätz ginn op kee Fall duer. A lancéiert déi effentlech Debatt wat dann elo definitiv d'Positioun vu Lëtzebuerg an dem entscheidendem Conseil am Oktober soll sinn!

Ech wéilt awer lassgeléist vun dëser Aktualitéit, op de Fong vum Problem kommen: Wien de Kloertext op RTL wéini gesinn huet, deen huet op e Neits matkritt, datt folgend Ausso zentral fir d'Befürwörter vun dësen Accorden ass: „*Mäer sinn all an enger Course am globaliséierte Muart. Wien bei dëser Course net matmësch, deen ass net derbäi an huet verluer. CETA an eigentlech och TTIP sinn alternativlos.*“

Dat irreellt an diem Ganzen ass dobäi: d'Ziel vun där Course gëtt glat a guer net hannerfrot. Déi éischt Fro misst jo dach déi sinn: Ass et wierklech richteg an derwärt do matzerennen? Wëlle mäer fir déi do Course eis deif verankert a gewuesse Werter als Gesellschaft zur Diskussioun stellen, wéi dat elo de Fall wäer? A wëlle mäer - a schlussendlech verstoppt sech virun allem och dat hannert CETA an TTIP - e neit Blockdenken, en Ofschotten zu China an Asien, e kléng hale vun de sougenannten Entwécklungslänner, well si jo soss awer potentiell ekonomesch Rivale kéinte sinn?

De Jean-Claude Juncker seet: CETA ass de beschten Accord wou mäer jee haten. **Jo Här Juncker, an engem dereguléierten an neoliberalen Europa ass et de bescht méiglechen Accord! An engem demokrateschen, nohaltegen, op Solidaritéit, Ekologie, Sozialem opgebauten Europa, dat och fir weltwäit Gerechtegkeet steet, ganz kloer net!**

A wann den Här Mosar an anerer soen: elo ass de Weltmuart wëll organiséiert, duerfir brauche mäer CETA Regeln! Dann äntwerte mäer: richteg, mäer brauche Regeln! Ma Regele wou e reellen sozialen, Verbraucherschützereschen an ekologesche Kader setzen a net de Kader fir den Ausbau vun engem neoliberalen dereguléierte Muart innerhalb vun engem Wirtschaftsblock -wéi CETA.

De Jean Asselborn sot zu mäer: ech well net de Neen zum CETA als Lëtzebuerg op meng Schëlleren droen! Ech froen lech: wëlle mäer dann de „Jo“ op eise Schëlleren droen?

Mir trieden ganz kloer an fir d'Ideal vun engem méi gerechte Welthandel an engem demokrateschen, sozialen an ekologesch orientéierten Europa! Dat si Choixen, wou d'Fundament vun Europa musse sinn an och Jonker sécherlech als Visioun fir Europa brauchen ... a mäer och!

Mäer sinn an der entscheidender Phase ukomm. An och wann an der Ëffentlechkeet probéiert gëtt ze vermëttelen et wäer elo alles ok. Genau dat ass net de Fall! Et ass méi wéi jee wichtig, datt Dir all den 8ten Oktober ob déi grouss STOP CETA an TTIP Manif kommt an do fir Är Vue vun Europa an der Organisatioun vum Welthandel riicht stitt!

CETA an TTIPP hunn opgrond vun der Aktualitéit ganz vill Raum a menger Ried ageholl, deen esou net geplangt wuar, vill wichtig national Dossierien hätten eng Ried verdéngt. Ma vue d'Bedeutung an d'Aktualitéit, wär alles anescht irresponsabel gewiescht, an en plus, passt kaum en aneren Dossier esou an de roude Fuedem vu menger Ried, deen jo do ass: Wat ass aus eisen Dreem vun enger besserer Gesellschaft ginn? Wéi kennen aus Dreem Realitéit ginn? Wéi och Jonker de Glawen u gesellschaftlechen Engagement riicht gehale ginn?

Dat ass dann och den Iwwergang zu mengem nächsten Thema: Der **Wuesstemsfro**. Am Hierscht plangt d'Regierung - wuel och opgrond vun den oft kritesche Reaktiounen an der Ëffentlechkeet - eng Debatt zum Thema Wuesstem. Grondsätzlech begrësse mäer, datt eng Debatt soll stattfannen. Mäer kruten elo awer e Bréif vun der Regierung, datt déi Debatt esou ausgesäit - wa mer da richteg verstanen hunn - datt Ufank November d'Zivilgesellschaft eng Kéier eng Stonn (!) intervenéiere géif, den Dag drop eis classesch politesch Acteuren (Finanz- Wirtschafts, Logements- Nohaltegkeetsminister asw. an 3 Verrieder aus der Opposition). Zousätzlech soll eng breet Informatioun an der Press gespreeet ginn, sou den Text vun der Aluedung....

Deen do Szenario géing absolut net eisen Erwaardungen entsprechen! Wëll d'Wuesstemsfro wäert wéi kaum eng aner eist Land prägen. Wa mäer et net hei fäerdeg bréngen d'Leieren aus dem Referendums-Echec ze zéien an e **gutt strukturéierten Debat** sécherzestellen, da wäerte mäer alt erëm eng Scheindebatt hunn. Wat bis elo bekannt ass, geet leider an déi Richtung, ass also net ganz ermudegend, ma nach ass et net ze spéit!

Bei de Leit ass e Bewusstsein fir den Thema do. Selte kréie mäer esou vill Feedbacken als Meco, wéi wa mäer eppes zur Wuesstemsfro soen. Duerfir hu mer och hei op der Oekofoire eng Ëmfro fir d'Visiteur'en duerzou. Interessant ass, datt zeguer eise Jugendgrupp move décidéiert huet, den Thema niewent CETA an TTIP als Schwéierpunkt fir 2016 ze huelen. Et wär deen Thema wou engagéierte Jonker um Mo léich, well d'Wuesstemsfro symbolesch steet fir d'Fro wéi eng Gesellschaft mäer muar wëllen a wou hier Zukunft markéiert wéi kaum en aneren.

Kënnst zur Organisatioun vun der Debatt awer natierlech den Inhalt derbäi. Iwwerschrifwen ass se gemäss offizieller Aluedung net mat enger „neutraler“ Fro am Sënn vun „Wéi e Lëtzebuerg fir muer?“, ma mam Titel „qualitative Wuesstem“. E kloren Hiweis, datt et hei net drëm geet de Fong vun der Wuesstemslogik ze thematiséieren „**Wëlle mäer weider wuessen?**“, ma datt de Fokus op der Fro läit „**Wéi** wëlle mäer wuessen“. Dat begéint sech da mat Aussoe vum François Bausch déi a Richtung gi vun „de Leit duerch eng gutt Planung Ängschten huelen“ resp. „mir mussen de Wuesstem just organiséieren“ asw.

Dat ass elo ganz kloer net déi Debatt, déi an eisen Aen néideg ass a wou mäer eis erwaart hätten! An och net déi Debatt wou Jonker erwaarden, wann et ëm hier Zukunftsgestaltung geet. Fir eis muss d'Debatt vill méi an de Fong vun eisem Gesellschafts- a Wirtschaftsmodell goen a vill méi offe gestallt ginn:

- Ass onendlecht - exponentiellt - Wuessen, grad an engem klénge Land wéi eisem, op also engem begrenzten Raum, méiglech a sënnvoll?

- Ass e weideren Accroissement vum PIB an engem Land wéi Lëtzebuerg en plus mat eisem iwerméissegen ekologeschen Foussofdruck nach ethesch a moralesch vertriebar, wann eigentlech aner Länner - déi sougenannt Entwécklungsänner - vill méi Urechter hätten op materielle Wuesstem?
- A wa mäer da wëllen datt Wunnenge solle sozial méi erschwénglech ginn, wär et wierklech méiglech d'Nofro opgrond vun dem permanente Bevëlkerungswuesstem iergendwéi ze befriddegen? Lafe mer net ëmmer do hannendrun, egal wéi vill nei Bauterrain'en mäer erschléissen?
- Wéi kënne mäer d'Balance halen tëschent dem permanente Schafen vu neiem Wunnraum an der Liewensqualitéit?
- Elo scho lafe mäer - trotz massiven Investitiounen - och mat de Verkéiersinfrastrukturen hoffnungslos der Entwécklung hannendrun. Wat geschitt wann duebel esou vill Leit ënnerwee sinn, wat kascht dat an allen Hinsichten? Wéi steet et mat eise Versuergungsstrukturen: Waasserversuergung, der Entsuegung?
- Wëlle mäer och ëmmer méi Gréngs verbauen? Wou ass eis Schmärerzgrenz?
- Ass et méiglech déi sozial Kohäsioun, op déi mer zu Recht vill Wäert leeën, oprecht ze erhalen, wat musse mer un onsem politesche System eventuell änneren? Ass de Sozialsystem effektiv vum Wuesstem ofhängeg, oder gëtt et alternativ Finanzéierungsmodeller? Wéi och kéint eng aner Verdeelungsgerechtegkeet ausgesinn?
- Musse mer ons net endlech och der Fro stellen wéi mer verstärkt um wirtschaftleche Plang mat der Groussregioun zesummeschaffen?
- Wéi stelle mäer eis ganz einfach eist Land, eis Gesellschaft an 20 Joer fir?

Et sinn déi Froen ëm déi et geet!

De Rifkin Prozess huet sécherlech säi Guddes, wëll e Leit zesumme bruecht huet an och thematiséiert huet, wéi - u sech bekannten - virun allem technologesch Entwécklungen eis kënne viru bréngen a wéi mäer déi sollen ugoen. Dat ass positiv ze wäerten.

Ma dem Rifkin seng Thesen hannerfro net de Fong vum Wuesstem a ginn och d'Fro vun der Verdeelungsgerechtegkeet net un. Oft kritt hien duerfir - an eisen Aen zu Recht - de Reproche gemaach déi zentral Frostellungen auszeklammern an ze maache wéi wann technesch Entwécklungen eng Léisung fir alles wäeren... wat sécherlech absolut net zoutrëfft!

Et gëtt dann och behaupt, wéi wann d'Regierung de Wuesstem net steiere kéint, well mäer nun eben en Attraktiounspunkt an der Groussregioun wäeren a viles méi. De Wuesstem wier alternativlos, wéi CETA an TTIP. D'Dréischrauf léich eben höchstens am Rifkin, an enger gudder Planung an enger Anticipatioun vu méi oder manner techneschen Entwécklungen.

Si Politiker also just nach Eunuchen, déi Entwécklung geréieren, ouni Gestaltungsméiglechkeet?! Neen! Dat ka net sinn...

An och hei ass et wéi bei CETA an TTIP: d'Course vum Wuesstem ka kee Selbstzweck sinn an d'Fro muss gestallt sinn, ob och déi hei Course wierklech déi richteg ass.

Duerfir: nach ass Zäit fir d'Wuesstemsdebat den Erausforderungen entspreichend ze organiséieren. Mäer maachen e waarmen Appell un d'Regierung:

- Leet Fakten ob den Dësch, fir eng sachlech Debatt ze erlaben, ënnermauert mat méigleche Choix'en an Optiounen an hieren Auswierkungen op wirtschaftlechem, sozialem an ekologeschem Plang – net nëmmen um raimlechen Niveau also!;
- Leet éierlech d'Steuerungsméiglechkeeten vun der Politik op ënnerschiddlechsten Niveauen op den Dësch;

- Féiert no jorelaangem Gebastels och endlech de sougenannte PIB du bien être an, deem Moossinstrument, dat opgrond vu Kritäre vu sozialer Kohäsioun, Liewesqualitéit asw. soll Wuelbefannen am Land definéieren;
- Maacht en offene Prozess iwwert d'Prioritéiten wéi e Lëtzebuerg fir muar erwünscht ass. Gidd och do de Leit an de Jonke Raum sech wierklech anzebréngen!

Dat ass fir ons en Zukunftsdësch wou sektoriell politesch Elementer lues a lues zu engem Ganzen verschmelzen, zu gesellschaftleche Choix'en a wou een och nees Bierger a grad och Jonker ka begeeschten fir sech fir Politik ze interesséieren.... fir sech fir seng Hoffnungen an Dreem anzesetzen.

Ech kommen zum Schluss vu menger Ried. Mir hunn als Mouvement de Mecoskop.lu als objektiv Moossinstrument vun der Ëmsetzung vu méi wéi 100 Regierungsversprieche aus dem Beräich vun der nohalteger Entwécklung an d'Liewe geruff. Mir erkennen un, datt dës Regierung an der Halschent vun der Legislaturperiod méi ugaangen ass oder esouguer ëmgesat huet, wéi Virgängerregierungen. Mäer begrëssen och déi nei Initiativen am Beräich nohaltegt Bauen, déi en plus op der Oekofoire gemeinsam vum Nohaltegekeets- a Wunnéngsbauministere virgestallt ginn, grad wéi déi nei Bestriewunge vum Wirtschaftsministere an dem List, fir d'économie circulaire ze stäerken. An aner Projeten am Mobilitéitsberäich méi, wéi den Arrêt Pafendall, d'zügeg Aarbechten um Tram.

An engem gewësse Sënn kéinte mäer also zefridde sinn. An awer ass zumindest bei eis d'Stëmmung net entsprechend. Firwat?!

De **Worf vun engem nohaltege Gesellschaftsmodell** geet am Ablack iwwert de punktuellen Decisiounen an eisen Aen ze vill verluer. Bei der Mobilitéit hu mäer mat der Planung vun engem neie grouse Contournement a mat dem Ausbau vun der Areler Autobunn weiderhin déi Duebelgleisegkeet am Mobilitéitsberäich während Projeten wéi d'Optiméierung vum ëffentlechen Transport iwwer Land net erkennbar weider ginn. Nach ëmmer geschitt eng komplett autozentriert Entwécklung vun neie Quartieren. De Paradigmewissel am Mobilitéitsberäich huet an eisen Ae duerfir bis elo net wierklech stattfonnt. Am Waasserberäich sengersäits heeffe sech d'Noriichte vu weiderer Zounam vu Pestiziden, verstärkter Verschmutzung vun eise Waasserleef a villes méi. Un engem Fondament vun enger nohalteger Steuerreform gëtt scheinbar net geschafft. De Klimaschutz hale mäer héich, awer déi ominéis Tanktourismusetude wou zenter Joeren verëffentlech gi soll geeschtert nach ëmmer als Fata morgana duerch d'Welt...

CETA, TTIP, Wuesstemsdebatt, Klimaschutz am konkreten, eng aner méi nohaltege Landwirtschaftspolitik, e reelle Waasserschutz a villes méi weisen ëmmer erëm op, datt mäer virun grondsätzlechen Zukunftschoix'en stinn, wou d'Politik méi wéi jee hier Gestaltungsméiglechkeet weise muss .

Ech hunn ugefaang mat Dreem, Hoffnungen wou een als Jonken hat, wou haut Jonker hunn. Dem Karma säi Schlusssaz wuar: „... Weess ech datt ech endlech opstoen an eppes soen muss.”

Lets do it! Schaffe mäer a konkreten Dossierer, awer mat eiser Visioun fir muer virun Aen. Weise mäer Gestaltungsfähegkeet, setze mäer déi bescht vun eisen Dreem fir eng gerecht, solidaresch Gesellschaft a Welt em fir d'Iddi vum Gemeinwohl, streiden a rénge gemeinsam ëm Wäerter... datt Dreem eben – wéi ech meng Ried ugefaangen hunn – keng Dreem bleiwen, ma och deelweis Realitéit ginn.

An dësem Sënn: Merci datt dir hei sidd, Merci allen Aussteller a Leit déi des Foire erméiglechen ... an op eng gutt Foire.